

Garsas Amerikos Lietuviu.

No. 8

SHEENANDOAH, PA. & PITTSBURGH, PA., 20 d. VASARIO (FEBRUARY), 1897 m.

Metas IV.

Zinios iš pasviečio.

Sumisizimai ant salos Kretos.

Kretos sala atkreipė ant savęs visų akis. Pakilo ten sumisizimai, krikščionys su musulmonais (mahometonais) pjausiai, kaimai ir miestai liepsnoja. Kas svarbiausia — Kreta, jei kiek, gali stotis priežastis Euoropiskos karės.

Graikai, kaip žinome iš pereinio Garso numerio, užstojo už savo vientaučius ir vientikius Kretos krikščionis, kuriuos pradėjo turkai kirsti. Visi Kretos krikščionys palinko į pusę savo užtarėjų Graikų, pakilo tikras „maistas“ prieš turkų valdžią. „Maisztininkai“ (taip vadina norincius atgauti liuosybę ir išsigelbėti nuo skerdynių) išdavė manifestą, kad pasiduoda po valdžią Graikijos. Turkai, žinoma, nenori paleisti iš savo nagų dailios salos.

Pamaginta anom Kretos krikščionių manifestu, Graikija panudo paimti Kretą po savo valdžią. Nepaisydama ant pasiprieszinimo visų Europos viespatysčių, nusiuntė savo laiviją į pakrasčius Kretos.

Visos Europos viespatystės priešzinas tam, bet mažiukė Graikija drąsiai slenkia prie savo siekio: pasisekė net graikų kareiviams išlįpti ant vakarinio kranto Kretos.

Turkija taipgi norėtų atsiųsti savo kareivių ant tos salos bet kitos viespatystės nedaleidžia.

Pati regykla ant Kretos grandioziska. Ties miestu Sitia suliepsnojo 13 kaimų. Turkai skerdžia krikščionis, insurgentai žudo turkus. Miestas Kanea yra turkų rankose, tat insurgentai („maisztininkai“) pradėjo jį šaudyti.

Reiki tikėtis, kad visi tie sumisizimai netrukus pasibaigs, nes kitų viespatysčių garnizonai užėmė Kretos miestus ir stengsis besigrumiacius perskirti.

GRAIKIJA.

Graikai, nors prieš juos yra visa Europa, neisziada salos Kretos. Visa tauta yra užsidegusi noru paimti salą.

Akvatnikai iš Graikijos skubinasi su pagalba insurgentams. Graikijos valdžia pasirengusi ir ant karės su turkais, kas matyt iš to, kad pirkio Belgijoj 100,000 šaudočių. Kadangi karė su Graikija jau beveik prasidėjo, Turkija atšaukė savo pasiuntinį iš Athenų, o graikų pasiuntinui sugrąžino jo popierius, kas reiškia, kad išvaziuoti iš Turkijos.

Graikų kareiviai, išlipusieji ant salos Kretos, artinasi su savo vadu pulkauniku Vassos, prie Kaneos. Sako, buk užklupę ant tvirtynės Aghia, apėmę ją ir paėmę nelaisvę 400 turkų.

Prie pirmiaus išlipusių ant salos graikų kareivių 16 Vasario dar 1400 naujų prisidėjo. Prie jų tuojaus prisijungė 8000 insurgentų.

Turkai Graikija prieš Europos viespatystes teisinasi, buk ji norianti tik ramumą Kretos sugrąžinti.

TURKIJA.

Konstantinopolje turkai garsina, buk Kretos krikščionys išžudė 2000 turkų mieste Tilza.

Turkai traukia visą savo kariuomeną link Graikijos rubėžių.

MASKOLIJA.

Anot žinių iš Vienos maskoliszkioji kariuomenė pietinėje Maskolijoje pasirengusi yra išeiti į karę; pasirengusi yra taipogi ir maskolių laivynė ant Juodųjų Marių. Anot tų pačių žinių, kokiame reikale Vokietija ir Austrija pradžioje eiti iš vien su Maskolija. Vokiečių kariuomenė traukianti į Balkonų puselį per pietinę Maskoliją. Visi sneka apie vainą.

ANGLIJA.

Transvaalio respublika pareikalavo nuo Anglijos 1.667.958 svarų (sterlingų) už blėdį, kuria jai padarė andai Dr. Jameson, užpildams su angliszkos karumienės skyriumi.

KUBA.

Paskutiniame laike parejo gandas, kad kokiečiai atsimonydami užmūsų daktarą Zertuchą, kursai, kaip abelnei mano, vilingai išdavė ant užmūsų geriausią kubiečių vadą — Antonio Maceo.

INDIJA.

Pagal urėdiszką pranesimą Bombay'o apskritija nuo atsiradimo pavietrės 9911 žmonių jaja apsirgo ir 8006 numirė.

ISZ MASKOLIJOS.

Kabo ant galvų jų kalavijas atmonijimo. Szeimina galvažudžių Romanovų paskirta ant iszmirimo.

Jaunas caras, matydams moterį savo palajmintam stovne, kaip gyvai troszko sulaukti sunaus, kuris būtų jo įpėdiniu.

In savo maldų vertę netikėdamas, per paliepiamą „bytu semu“ prisakė visiems po bažnyčias, cerkves, szkalas, meczetus szaukti, kad Dievas suteiktų sunų — caraiti.

Ar karsztai jus meldėtes, Petrai, paklausiau nesenai pribuvsio isz Lietuvos? Karsztai, atsake, bet — kad greičiau juos visus Dievas priimtų į savo malonį...

Gimė dukte. Caras isz pikto susirietęs, matuszkavo. Dienoje apvainikavimo nelaimė ant Chodinsko lauko žymų įspaudį ant caro paliko. Staigus myris ministerio užrubežinių dalykų keiloneje cariszkos poros ir užrubežį, carą kaip drylįam perversė. Gavo sugėdina mervų.

Menkas nepasisekimas ar pasiprieszinimas atveda į padukimą.

Paskutiniuose laikuose Europos laikraszcziai pranesza, jogei sveikata caro labai keblia.

Sloga gula ant smegenų, žaizda, užduota japono ranka, atsivėrė. Operacija neatbutina.

Gal ne visi pamenat, kas sužeidė dabartinį cara Japonijo ir kodėl? Buvo taip.

Mikolas da budamas įpėdiniu vandravojo po svetimus krasztus. Kada atsilankė Japonijoje, vieną dieną drauge su Jurgiu karaicziu Grekijos iszejo ant miesto pasislo.

Lauryt, — sztai priešai Japonas su gražia motere ateina. Mikolas, mislidamas esąs maskoliszkam mieste, panorejo su gražia motere „pohuliat“.

Isz sapno tik ant kirczio Japonu kardu pabudo. Kopustas juka pasivėję, pusė ausies po kojų nusirito, kurią eze esantis szuo prarijo. Tuokart jaunikis kentė operaciją. Pusę ausies jam prisiuvo. Keno? Tikrai ne jo paczio, nes su szunim mainė. Szitai da ir tautis ir ta galvoje žaizda vietrijasi ir sunkina kitus kankinimus caro ir veda į pasiutiną.

Dienos jo paskaitytos!

Jis pats pusgyvis — jaunas senelis ir iszpendijęs su makaule sudaužyta. Didis kunigaikštis Sergijus, džiovos prispaustas, nuo patalo nesikelia. Todėl kalbama apie paskyrimą regencijos. Regentka busius caro motina, dukte Danijos, prieszas Prusų.

Ir su caro tarnais ne geriaus. Trumpame laike iszėjo Hurka, Szuvalovas, Klingenbergis ir galas budelių Kraių — Orzenskiu, artinasi.

Korespondentas į Nov. Vremia paduoda, jog pas jį paszaukta szitas daktariszkas sylas: Bergman isz Berlyno ir profesorius Zachariną (kiba ne delei pasikvortavimo). Nekaltas kražiečių kraujas kankina! Isznykū tiems budeliams, ar bus mums Lietuviams geriau?

Kad jie isznyks rado paskutiniai katalikų Lietuvių persekiojinai begėdiszkai, ka patvirtina ir „Varpo“ isznykimas. (Mat priesz galą vis pamandruja).

Anukas kōriko Muravjovo, paskirtas į ministerius užrubežinių dalykų gimė isz motinos židelkos, kuri givena Viesbadene ir dar ne seniai sunus ją atlanke.

Tas manding garbės Maskolijai neatnesza. Jeneral gubernatorium Varszavoje liks kunigaikštis Imcerinskis.

Isz Varszavos ateina žinios jogei naujas jeneralas Gubernatoris, kunigaikštis Imcerinskis neužligio apims savo vietą. Jo atvaziavimą pralenkė szitos paskalos apie permainingesztensnių ypatų administracijos, palicijos ir skyrioje mokislo.

Pirmiau tikra yra žinia apie prasiszalinimą kuratoriaus Apuchтино, to budelio, kuriam studentai Varszavos universiteto užkabino raudoną ant snukio medelį. Tasai nevėdonas turėdamas savo saujos mokslaines, visad prieszinosi įvedimui lietuviszkos kalbos su lietuviszkomis litaromis į pradienes mokslaines. Anas, ant paduoto Karklinių valseziuas praszymo, kad vaikus mokslainėse mokyty tikėjimo lietuviszkai, begėdiszkai pavelijo, bet ant raszto su „kirilicos“ literomis. Anas, užstojęs priesz keletą metų, kuratorium, pagautas dvasia puikybes, sakė: „po deszimcziai metų Lietuvoje niekas ne kalbės lietuviszkai. Po deszimcziai metų Apuchtinąs sprandą nutruko, o lietuviszka kalba pakilo. Ar kitas bus deliai mūs prielankesnis? Jo įpėdiniu busęs Musin-Puszklin, dabar kuratorius Kijave.

Jenerolas žandarmerijos Brok'as taipgi atsitraukė — jo eze niekas nesigalios, nors draugiszkam apsejime buvo szvelnus, vienok ne buvo myletas. Pagal paskalą beveik tikrą pagalbinįką jenal. gubernatoriaus, Petrov, taipgi apleidęs savo vietą, jo vietą užimęs kunigaikštis Obolenskis; kitos permarnos bus tarnystoje Jenerolo. Gub. Prastai naujas ponas iszsiorenka naujus ir atsakanczius savo pažiūroms tarnus. Bet tokių stambių keitimų da praktikoje isksiol nesirasdavo.

Visas tas žinias paduodė su ta pasarga, jogei jos remiasi tik ant paskalų: sėmiau jais, teisybė, isz gerų szaltinių, bet vis da ne patvirtintų. Tikra visai yra žinia apie Apuchtiną. P. Jankulis ne užsilaikys ant savo laipsnio, dimisija jo yra tik laiko klaukus. — Tokios tai žinios bėgioja po Varszavą. Isz szalies žiūrint reikėtų mums džiaugtis, nes žinomi mūs priešai, ka žadėjo mūs sviusi praryti, kaip musę kandę pats dingsta. „Poslat vsiech w senatory!“ Tęsynainis.

Visas tas žinias paduodė su ta pasarga, jogei jos remiasi tik ant paskalų: sėmiau jais, teisybė, isz gerų szaltinių, bet vis da ne patvirtintų.

Tikra visai yra žinia apie Apuchtiną. P. Jankulis ne užsilaikys ant savo laipsnio, dimisija jo yra tik laiko klaukus. — Tokios tai žinios bėgioja po Varszavą. Isz szalies žiūrint reikėtų mums džiaugtis, nes žinomi mūs priešai, ka žadėjo mūs sviusi praryti, kaip musę kandę pats dingsta. „Poslat vsiech w senatory!“ Tęsynainis.

Gromatnyczia. P. F. R. S. t. a. n. k. Grand Rapids ir P. K. K. a. e. z. Cleveland, O. Tamistų korespondencijos patilps į kita nukmerį.

Zinios iš Amerikos.

Užsidaro nuo ateivių.

Laisvę mylintie amerikiečiai nori eiti maskolių pėdomis.

Jau seniai raszėme „Garsę“ apie taip vadinamą Ladge bill'ą, kuri sulauksianti iszeivystę į Ameriką. Dabar jau toji bill'a (ineszimas) perėjo per kongresą, reprezentantų namą ir senatą; buvo ji pataisyta ir pertaisyta ir pagaliau seredoje 17 d. vasario senatas 34 balsais priesz 31 priėmė ją. Reikalingas dabar tik prezidento pasiraszymas, kad tas ineszimas pasilikty įstatymu. (Nekurie bet tikisi, jog dabartinis prezidentas Cleveland'as nepasiraszys ant jo). Pagal perėjusį dabar per kongresą inesziną, nebus įleisti į Suvienytas Amerikos Valstijas nuo 16 Liepos 1897 metų, visi, turinti daugirus nei 16 metų, o nemonkantie skaityti ir rasiyti angliszkoje ir kitoje kokioje kalboje. Bet ypata (asaba) nemokanti taip rasztyti ir skaityti, turinti per 50 metų, turinti Amerikoje savo sunų arba anuką, mokanti rasztyti ir skaityti, 21 metų senumo; Amerikoje gyvenantis vyras gali parsikviesti isz senos tėvynės savo paczią ir vaikus, nors tie nemokėtų rasztyti.

Del iszbandymo ateivių mokslo kiekvienam, ateinancziui į szią szalį bus įsakyta perskaityti ir parasztyti nuo 20 iki 25 žodžių Suvienytų valstijų konstitucijos.

Pagal tą pat inesziną (bill'a) kiekvienas ateivys, kurs atėjęs į Ameriką neiszims „pirmų popierų“ legaliszkai negalės gauti kokį nors vieszą darbą pas suvienytų Valstijų valdžią.

Kumpanijoms bus uždrausta duoti darbą svetimaucziams, kurie gyvena kitoje žemėje (Kanadoje) ir tik į darbą atvaziuoja į Suvienytas Valstijas. Už peržengimą to įstatymo busianti bausmė: \$ 500 arba 1 metai kalėjimo, arba viens ir kits sykiu.

Dirbtuvėse Pensilvania Steel Co. Harrisburg'e, Pa. ketina numazyti darbininkams mokesz ant deszimto skatiko

(10%). Iszkabinėti plakatai garsina, kad bus sumazija darbininkų mokeszti nuo 1 d. Kovo (Moreziaus). 8000 darbininkų negautų pilnos mokeszies.

Mieste Springfield, Ill. fabrike mėsos konservų truko milžiniszko didumo katilas su taukais. Trenksmas buvo toks didelis, kad kelias mylias aplinkui visų namų langai subarszkėjo. Dirbtuvės trioba suiro ir visos maszinos pabiro.

Apart materijaliszkos blėdies, nuo tos eksplozijos nukentėjo maszinistas ir jo pagalbininkas, kurie, ža pavojingai suzeisti.

Woonsocket'e, R. I. Hamleto bovelnos dirbtuvėj visiems darbininkams, pradėjus nuo superintendentų, pamazino mokesz ant 10% (ant 10to skatiko).

Fall River'e Mass. nuo 1 dienos Kovo (March) pradės dirbti stovinczios jau nuo keilolikos nedelių bovelnių iszdarbių dirbtuvės „Roburn Mills“.

Szilkiniam fabrike mieste Columbia, Pa. prie 600 darbininkų priėmė dar vieną szimtą. Nuo pavasario gaus tenais darbą dar 200 naujų darbininkų.

Mieste Kokomo, Ind. numirė kap. Albertas Martin'as nuo perdidelio rukymo tabako. (Tasa ant 4-to puslapio.)

L. J. WILKINSON'S
KAMPAS MAIN ir LLOYD
Str., SHEENANDOAH.

DIDZIAUSIAS IR SZVIESIAUSIAS
VISAME PAVIETE SZTORAS.

Mes ypatingai rupinames apie gerumą pardudamų drapanų, o karpetus atiduodame už pigiausią prekę.

Pliuszines Palerinos

ir Szliubui dreses už pigią prekę. Visad apsimoka pirkti pas

Wilkinson'a

DIDZIAUSIAS sztoras, maziausios prekės.

Duonos jieszkotojai.

Apysaka Henriko Sienkievycziaus.

Lietuviszkai iszguldė V. Stagaras.

III.

Gyvenimas naujokyne.

— Tasa. —

Vienas vežimas, stovintys areziausiai nuo sudegusios griovios, parvirto. Kada uždarytos jame moterys suszuko: „Gelbekit!“ keli tamsūs vyriszkių paveikslai nuszoko nuo medžių, bet vanduo pagriebė gelbetojus, apszuko ir nuneszė į girią ant prazuvoimo. Ant kitų vežimų sulipo ant audeklinių stogų. Lietus vis smarkiaus drožė, vis tamsiaus darėsi ant apsiniaukusio dangaus. Kartais koksi sienmedis su įsikabinasi į jį žmogum praplaukė szalia, mėtomas augstyn ir žemyn; kartais tamsūs paveikslas žmogaus arba gyvulio, kartais ranka isznėję isz vandens ir vėl nuszkendo ant visados.

Kas sykis didesnis užimas vandenų užrėkė viską, ir bliovimą skenstanczių gyvulių ir szaukimus: „Jezus! Jezus! Marija!“ Proszvaistoj pasidarė sukuriai ir virduliai, vežimai nyko.....

O Raulas su Mariute? Ta namo siena, ant kurios senis gulėjo po Erelis szetra, iszgelbėjo juodu, nes plaukė, kaip troptas. Vanduo apneszė ją apie visą proszvaistą ir neszė ant giriš, ten muszė į vieną medį, į kitą ir įstūmęs, ant galo, upelio vagą, neszė tolyn į tamsą. Mergyna klupodama prie seno tėvo, kėlė rankas į dangų, szaukdami pagelbos: „bet ant jos szaukimo atsiliepė tik puszkejimas bangų, metomų vėjo... Szetrą nuplėszė... o pats troptas kas valandėlė galejo susimuszti, nes prieszai ir paskui jį plaukė iszrauti medžiai, kurie galejo jį sutrinti arba apvožti...“

Ant galo įstrigo į szakas kokio medžio, kurio tik virszunė buvo matyt isz vandens, bet toj paczioj valandoj isz medžio virszunės atsiliepė žmogaus balsas:

— Paimkit szaukdyklę ir eikit į kitą galą, kad troptas nepasvirtų, kaip szoksius...

Vos abudu su Raulu padarė, kas jiems buvo liepta, koksi žmogus szoko nuo szakų ant tropto. Buvo tai Erelis.

— Mariute, — tarė: — kaip tav sakiau, taip tavęs neapleisiu. Dievaž! Asz jus ir isz ezionais iszgelbesiu.

Kirviu, kurį prie savęs turėjo, nukirto nuo medžio tiesią szaką, akies mirksnių ja aptaszė, paskui isztumė troptą isz szakų ir emė irkluoti.

Iszsiųrę į tikrą upelio vagą, plauke kaip žaibas: kur? — nežinojo, vienok plaukė. Erelis kartais stumdė kelmus, szakas, arba kraipė troptą, kad prasilinktų stovinczių medžių, „Milžiniszkos“ jo pajiegos rodos dusyk tiek pasidaugino. Akis ir tamsoj įžiūrejo pavojų. Slinko valanda po valandą. Kiekvienas kitas būtų grėivęs nuo pailsimo, ant jo nė žymu nebuvė. Priesz patį szvitimą iszvažiavo isz girių, nes jokios medžio virszunės nebuvė aplinkui matyti. Už tai visa apygarda liuliavo, kaip vienos jūrės. Baisus sukuriui drumsto ir putoto vandens sukinio vandens lygumoj. Tuom tarpu vis labjaus szvito. Erelis matydams, kad jokio kelmo arti nėra, paliovė ant valandėlės yrės ir kreipėsi prie Mariutės:

— Mano tu dabar, nes tavę isz smerczio nagų iszplėsziau.

Buvo vienplaukis, o veidas szlapias, raudonas nuo iszliūno ir kovos su vėnu, turėjo ant savęs tokią pajiegos žymę, kad Mariutė pirmu syk jam nedrįso pasakyti, jog kitam yra prisizadejęs.

— Mariute — tarė raikinas szvelniai: — Mariute mielai!

— Kur plaukiame? — paklausė ji, norėdama nukreipti kalbą ant kitų daigtų.

— Kas man apie tai! Kad tik su tavim... miela....

— Yrki, pakol smertis dar prieszais mūs.

Erelis vėl yrė. Tuom tarpu Raulasėjo vis blogyn ir blogyn. Kartais emė jį karsztis, kartais silpo. Jau perdaug buvo kanczių jo senam, parnykusiam kunui. Artinosi galas ir pakajus didis, pailsys amžinas. Apie paczius pietus iszszadino ir tarė:

— Mariuk! jau asz rytojaus nesulauksiu. Vai mergina, mergina! kad tai isz Lipnelių bucziau nevažiavęs ir tavęs neiszvežęs... Vienok Dievas malonus! Privargau gana, tai man atleis mano nusidejimus. Manę palaidokit, jei galesite, o tavę tegul Erelis pas senąjį poną į New-Yorką nugabena. Tai yra geras ponas, jisai tavęs pasigalės, duos ant kelio, sugrįžsi į Lipnelius. Jau asz nesugrįžsiu. O Dieve, Dieve malonus! daleisk mano dusziai, kaip paukszteliui, ten nuklekti ir nors pažiūrėti.

— [Toliaus bus.] —

Metu laikai.

Kristijono Donelaiczio.

METAS III.

Rudenio gėrybės.

(Tasa.)

Su keliais malkais slaptoms isztusztino visą. O paskui niekus visokių plusti pradėjo. Ir kitoms viernoms kaiminkoms gėdą padaro. Barbė ir Pime dainavo paszukų dainą, O Laurienė su Pakuliene garbino gaidį. Bet gaspadinės viežlybos skyriu susisėdo ir kas namui reik kaimyniszkai pavapėjo.

Dakė savo žąsis ir Jekė dideles antis Garbūdamos dyvų visokių daug sumelavo.

Juk žinai kaip daug pliuszket gal moterų budas, Kad jos ant ezesnių dėl namo reikmenų vapa.

Taip besipaskojant, sztai, szpielmonai susibėgo Ir savo buriszkus ant szokio skambino žaizlus. Plyekius cimbulus, o Kubas eziszkino smuiką, Bet žnairiūs zabus isztpepus birbino vamzdį.

Sztai, tuojaus Enskys, mergas kruvon suvadinęs, Su puikiais kaimynų klapaiis ragino szokti. Klisziis su bjauriais sopagais Ping nutvėrė, O Kairiūs, apsiavęs kurpes, Tusz pagriebė

Ir lietuviszkai ant aslos szokdami spardės. Bet kiti, su vyzomis tyezioms iszsirėdę, Ar basi, rubus nusivilkę, sztuką padarė.

Juk žinai, kaip linksmas burs, per daug prisisiurbęs, Kartais ant ezesnių durnas szutkas prasimano.

Bet girdekiet dar toliaus kas ezia pasidarė, Du kaimynu nekviestu svotbon atsisabė.

Viens jų Slunkium, o kitaisi Peleda vadinams, Krizas koliojo nuopertą porą matydams. Ale bobutė jo, dėl to didel nusigandus,

Tuo gumbo vaitot ir skaudžiai sirgti pradėjo. Rods negražu, kad kas į ezesni veržiasi lįsti, Kur tik sukviesti bieziuliai gal ezestavotis.

Stoi, neszvankeli, nelįsk, kur lįsti netinka. Laukk ik Krizas tav' per paslą szaukus pasirodyt Ir kaip viežlybą kaimyną lieps palislinksmint.

Todėl viežlybi svoteliai taip nusigando, Kad jie neigi tabako jau rukyt negalėjo, Bet dėl iszgasties isz rankų iszmetė pyrkiaus. Szpielmonai taipjau dėl tokio didelio strioko Su žaizlais savo skambancziūs po suolu nulindo.

O visi, kurie linksmi szokinėdami rėkė, Staptėrejo tuojaus ir baisiai bliauti paliovė.

The Lithuanian Weekly
"Garsas Amerikos Lietuvin"
THE VOICE OF AMERICAS, LITHUANIANS

PUBLISHED EVERY SATURDAY

"Garsas Publishing Co"

119 E. CENTRE STR.
Shenandoah, Pa.
&
1012 Carson Str. S. S.
Pittsburgh, Pa.

Translating & job work in english.
Lithuanian and polish languages
done at reasonable prices.

"Garsas Amerikos Lietuvin"

Isseina kas subata

119 E. Centre str.

Shenandoah, Pa.

Kasduotoja

Ant visų metų... 1 dol. ir 20 c.
... pusės metų... 60c.
... 3 mėnesių... 30c.
Shenandoah'e skaitytojai gali gauti
GARSA užsimokėdami po 10c. kas mėnuo.

Už marnę su pristatymu iki Maskolės
rubelinių... 5 markės.

Pirginis reikia siųsti registravotoje
gromatoje arba per "money order".
Siunčiant nedaugiau kaip 60c. gromatę
prisiųsti patačavoms markėms.

Korespondencijos, visoki rank-
rasčiai ir pinigai turi būti siun-
čiami ant šio antraszo:

Garsas Publishing Co.
Shenandoah, Pa.

Siunčiant rasztus iš Europos galima
padėti antraszo:

REV. A. M. MILUKAS,
SHENANDOAH, PA.

Entered as second class mail matter
at the Post-Office at Shenandoah, Pa.

Apgarsinimai Gar-
se užsimoka deszim-
teriopei.

Tie skaitytojai, ku-
rie užsimokejo, o lai-
krasčio negauna,
teiksis koveikiauiai
atsisaukti in redak-
cija.

Szis numeris GAR-
SO bus paskutinis
tiems skaitytojams,
kurie neužsimokejo ir
nedave zinios, delko
neužsimokejo.

Graikijos isikisimas į Kretos gyventojų reikalus, nepaisant ant Europos viespatys-
čių („galybių“), pakelė ne-
mažą truksmą visame sviete,
ir gali paskubėti grasinančiai
Europai karę iš priežasties
„Rytinio klausymo“.

Akyva yra regykla, kad
mažoji ta viespatystė drąsiai
ištojo į tarpą dides Turkų
imperijos ir jos smaigia-
mų pavaldinių krikščionių.
Augsztosios Portos valdonas
(sultonas) nesiuncia minų sa-
vo baszibuzukų prieš narsius
H-Ilenus (graikus); slepiasi už
Europos krikščioniškų ga-
lybių, kurios su savo karis-
ka laivynę gina muzulmonus nuo
krikščionių, nesazncių pa-
gelbą savo žudoniems bro-
liams.

Tokiam keistam pasirody-
mai krikščioniškų viespa-
tysečių, ginancijų muzulmo-
nus, sunku būtų išrastį prie-
žastį, jei nebutų žinoma, jog
dabartinė Turkijos valdžia yra
labai įsikolinusi Europos ne-
kurios viespatystės (Pran-
cuzijai daugiausiai). Del pi-
go Europos dideli ponai —
politikieriai, ambasadoriai ir
jų viespacizai, turi pratensti
dar ant kokio laiko Turkijos
viespatavimą. Mato jos ar-
nantijsi galą, regi nelemtą jos
valdžią, skriaudžiančią tuk-
stancius pavaldinių, supranta,
jog išnaikyti tų nedorybių,
kitai negalima, kaip pacizą
Turkijai panaikinus, bet nenorėdami savo idetų grasijų pra-
stoti, nori dar ilgiaus užlaikyti
prie gyvasties pradeditai
priputi lavoną — sultono val-
džią.

Stengiasi Europa numalszyti
kretiszką klausymą (kaip
andai armeniszką) ir del bai-
mės savytarpinės karės, kuri
grumoją jai jau nuo tiek laiko
ir milijonų milijonus praryja
ant užlaikymo didelių stovin-
čių armijų. Narsus Graikai
turi sąjaušmą visų gero noro
žmoniu už savo patrijotiską
ir žmoniszką pasielgimą.

Padek Dieve jiems išvyti
Turkus netik iš Kretos, bet
ir iš Europos.

Lietuviai syki pasirodė
priesz svetimtaucius susivie-
nyjaisiais tautiszkos meiles ry-
sziu. Lietuvizskas kandidatas
ant Szenadorio miesto perde-
tinio (galvos) „czyburdžio“ li-
kos iszrinktas didžiama balsų.

„Garsas“ su smagumu pasi-
dalina sziaja žinute su visais
lietuviams, kad vienas isz mųs
tarpo likosi aprinktas ant žy-
maus urėdo — viso miesto
gaspadoriaus. Pasisekimas p.
Tabaro nebus be pasekmės;
lietuvių supras, jog rupitis
apie užėmimą kokio urėdo ne-
yra neiszpildomas daigtas ir
nėra tai noras iszeiti „i ponus“
(ant ko mūsų visuomene ne-
meiliai žiuri). Urednikai
(officers) ezion Amerikoje ne-
yra tai maskoliszkas uredni-
kijas ir juomi bunas
neisziskiria niekuomi isz savo
brolių tarpo. Kiekvienas A-
merikos ukesas turi lygias tie-
sas ir lygia progą („ezianczy“) užimti szioją ar tokį urėdą, jei-
gu tik jo galva jam tame pa-
deda.

GARSAS sveikina Szena-
dorio lietuviams su geru lai-
mikiu.

Prie pasekmes szijų rinkimų
nemaž prisidėjo ir „Garsas“,
kurs pirmiaus dar seniai prieš
rinkimus darbavosi apie susi-
vienijimą lietuvių, lenkų ir
slovakų del gavimo urėdų.
Mūs skaitytojai pamena, jog
dar pirmoje pusėje Lapkriczio
mėnesio pereitų metų [t. y.
suviszum 3 mėnesiai priešz
siuzius rinkimus] GARSAS pra-
dėjo rupitis apie lietuvių atsa-
kantį pasirodymą per rinkimus.
Tebuna tai paveidė del visu
lietuvių, jog norint ka politiki-
je pelnyti, anksti reikia pradė-
ti triusauti, ne kada rinkimai
jau duryse.

Visi Garso skaity-
tojai tegul perka tik
pas tuos, kurie gar-
sina savo bizni Gar-
se, ir kurie paremia
mūsų raszliava.

Kaip kartais mas-
koliai pasinaudoja isz
svetimu ginezu.

(Palaizga.)

Netiesa, kad Lenkijoje ce-
libatas jejo po ilgų trusų Ry-
mo, nes drauge su kitais krasz-

tais celibatą priėmė ir Lenki-
ja (celibatą tapo įvestas pra-
džioje XI szimtmecio, o Len-
kija priėmė krikščionystę
963 m.). Netiesa taip pat, kad
XVI szimtmetyje lenkai sten-
gėsi įkurti tautiszką bažnyčią,
neprigulinciją nuo Rymo.
Buvo tai paslaptingi norai vie-
no tik primaso Uchanskio.
Kaslink gi tų kunijų, kurie
prasze gr. Bergo pavelyti
jiems vesti, tai nebuvo jų roo,
kaip nori užtikrinti Nov-
je Vremia (Sviet) nu-
mazina jų skaitlių iki 60), tik-
tai 3. A p r o p o s tų kunijų
raszo p. J. L. Jastrze-
biec P r z e g l a d ' e
W s z e c h p o l s k i (No. 1).
Pazinau vieną isz pasirasziusių
ant tos peticijos (gr. Ber-
gui) kun. M... Susitikau su
juo Varzavoje redakcijoje tu-
lo progresyviszko laikrasčio,
Jovialiszkas, raudonas kunigė-
lis, su stoju pilveliu, stovėjo
priesz abrozų Sie miradzio,
perstatantį nuoga moteriszkę,
į kurią žiūrėjo su mėgumu, ap-
silaižydamas gaszliai. Tas re-
gėjimas iszaiszkino man pa-
jautas, stumiančias daugelį
tų kunijų sulaužyti priežadus
bepatystes.

Drąsus įsvojimai rusiszkų
dienrasčių: Novoje Vre-
m i a r S v i e t a p i e įstei-
gimą lenkiszkos p r a v o s l a-
v i s z k o s bažnyčios isz-
szauke prieszingus balsus ne-
tikiai lenkiszkoje, bet ir pa-
czioje rusiszkoje spaudoje.
Szio k r a s z o o r g a n a s k u n i-
g a i s z k o s M e s z c e r s k i o
G r a d a n i n.

„Kadangi institucija celiba-
to tarp katalikiszkos kunijijos,
per tukstantį metų, netikiai
nekenke laipsniui augimui
bei pletojimuisi viespatavimo
mizkos bažnyčios, bet, kaip
tvirtina mokslininkai, gelbėjo
jai jos prozelitizme, — taigi, kad
jau nusilpninti, reikia stengtis,
kad katalikiszką kuniją Ru-
sijoje apdovanoti tiesa hyme-
no (tiesa vesti pacizais). Nes
tada kunigai, isz dekingumo
Rusijai už tokį laimę, o isz
neapykantos rymiszkos bažny-
čios, kuri atskirs juos nuo sa-
vės, taps įrankiu rusiszkos
valdžios, taip kad nežinia, ar
kunigai nepersimainys į popus
rusiszkos cerkves, ar bažny-
czioje Rymo — katalikiszkos
neatsiras skirtumas ir nepakils
maisztai bei neramumai...“

Sztai puikus pragumas rusi-
fikacijos. O vienog, nežiu-
rint ant viso galimo genialis-
kumo tolygaus buvo rusifika-
cijos, užsiraszau į eilę tų kvai-
lių žmonių, kurie ant visko už-

duoda tokį nayviszką klausymą:
ar gi gera prezenta padaryti
genialiszki autoriai projekto
rusiszkai valdžiai įpatoje dvi-
siszkijos, kuri atskirtų nuo
savos Bažnyčios ir apgautų
ją už tiesą imti pacizias? Ar
toliau vertybė rusiszkos viesz-
patystės pavelyja griebtis bu-
do pirkimo sau keno nors prie-
lankumo, o tuo labiau, kad ei-
nasi apie kito tikėjimo dvi-
siszką ribose loenos territorij-
jos? Ar žmonės iszskę, kad
jų ganytojijs būtų renegatai?
ir t. t. Buk kas buvę, vienog
man rodosi, kad isz pusės val-
džios interesų geriau yra turė-
ti katalikams Rusijoje gerą
nevedusią dvasiszkiją, bile tik-
tai ta dvasiszkija, priguleidama
ribose Bažnyčios prie popie-
žiaus, rastųsi už Bažnyčios
stiprioje rankoje rusiszkos val-
džios. O gal tuli mūsų rusi-
filai mano, kad mums taip ge-
rai yra su loconomis atskalonys-
tėmis, auganciomis kaskart
daugyn, kad verta būtų pasi-
dalinti ta dvasiszką geradėjs-
tę taip pat su katalikais mūsų
krasztinių žemių?

Daug racjonaliszkiau atsa-
ko ant svajonių S v i e t o
lenkiszką dvinedėlinis laik-
rasztis P r z e g l a d ' e w s z e c h-
p o l s k i. „Mus, Lenkus-
raszo jisai 1 No. — su kataliky-
ste — ir tai būtinai su kataliky-
s rymiszką, su Rymu popie-
zių jungia netiktai religiszkas
interesas, bet pirm visko poli-
tiszkas interesas. Szendien-
nese sąlygose lenkiszkas rei-
kalas tik per Rymą užlaiko
savo tarptautiszką charakterį,
yra kartais europiszkų reikalų,
ne reikalu Rusijos, Austri-
jos arba Prusų. Rymas yra
mums augsztesne instancija,
nuo svetimų valdžių neprigul-
nina, į kurią tuliose — atiti-
kimuose galime atsisaukti,
yra kartais tarpininkut tarp
mūsų ir valdžių, turi būti, nors
gal ir nenorėtų, tulose aplin-
kybese mūsų apgineju. Gali-
me ir turime kartais teisingus
lyczius buti neuzganeditais isz
jo politikos, privalome jai dra-
siai ir stamancizai prieszintis.
Jeigu kenkia mūsų tautis-
kiems reikalams, jeigu juos
paszvenčia del interesų kata-
likystės, klaidingai arba net
gerai suprantamų. Bet atsi-
skyrimas nuo katalikystės, at-
siskyrimas nuo Rymo lygin-
tisi szendieninese iszlygose
tautiszkai savudyte.“

Teip realiszkai, sakant sta-
cziai, materijaliszkai nupieszes
priežastis, delko lenkai turi
pasilikti R y m o — k a t a l i-
k a i s, L v o v o dvinedėlinis lai-

krasztis nurodo paskiau, kas
butų su lenkais, jeigu atsimes-
tų nuo Rymo:

„Nesupranta to doktrinie-
riai — raszo jis toliau — už nieką
laikantieje realiszkas iszlygas.
Kalviniszkas iszpažinimas Lie-
tuvoje buvo ir yra lenkiszku
(galima ant to sutikti, nes asz,
padekime sav, kalvinių žiny-
cziose Lietuvoje girdejau tik-
tai lenkiszkus pamokslius). O
sztai priesz porą mėnesių ten
vietinis evangeliszkai — refor-
matorinis konsistorius gavo
paliepimą įvesti rusiszką kalbą
į dievmaldystę. Konsistorius
prieszinasi, bet valdžia, jeigu
panores, lengvai jo pasiprie-
szinimą perlauzsz. Negali taip
pasielgti su katalikiszką baž-
nyčia, nes turi tame reikale
apsiskaityti su Rymu, netiki-
tai kaip su augszčiausia val-
džia kataliku, bet kaip su svar-
biu szendie dar (sic!) politis-
ku veikimu terptautiszkose
kombinacijose.“

Lengva suprasti, jog jeigu
maskoliams nusisektų sutverti
lenkiszką pravoslaviszką baž-
nyčią, lengviau jiems būtų
sutverti tokią pat Lietu-
v i s z k a bažnyčią, nes mu-
sų ir mazių, ir netiek žinomi
esame svietui. Del tokių pat,
kaip ir lenkai, prieszazčių,
nenorime ir negalime pamesti
savo tikėjimą ir pereiti ant pra-
voslavijos. Prieszinames vi-
siems valdžios pasistengimams
mus supravoslavinti netik del-
to, kad esame prisiriszę prie-
tėvų tikėjimo, bet taipgi delto,
kad, jeigu ne samoniniai, tai
bent instinktyviszka atjauzia-
me visų pavojų, kybantį ant
mūsų tautiszkų reikalų nuo va-
landos atsimitimo nuo katali-
kystės ir Rymo. A. K.

Isz Lietuvos.

Liudvinavo (Kalvarijos pav.)
vaitas K., nekėsdamas buvusio
vaidu ukiniko Botyriaus isz
kaimo Triobiszkų, to pat val-
cziaus, davė skundą Kalvari-
jos žandarams, ydant pas Bo-
tyrių padarytų krata. Neuzil-
go po tam Botyrių ir atlanke
nekviesti isz Kalvarijos sve-
cziai — tik du žandariai be
szaltysziaus ir be vaito. Bet
tie du žandariai įjeszkoti knių
bei laikrasčių nedrįso, sakėsi
neva atvažiavę triobų apžiūre-
o iki namų Botyriaus pavaiszi-
ti degtinę, iszšitrenkę atgal,
isz kur buvo atvažiavę. Reikia
žinoti, kad vaitas K., porą
metų priesz tai aprinktas vai-
tu, labai gerinasi valdžiai,
ydant ant atėinančių rinkimų
lengviaus vaitu taptų. Delto

viską danesza žandarams, ka
tikt savo vaslezijų iszgirsta.
Kalvarijos žandarams tai labai
patinka ir jie beveik kas nedė-
lia Liudvinavą atlanko, ydant
zinucijų nuo vaitelio pasiklau-
sinėti. Žandariai taipos-gi už-
dyką alų neima ir jie turi ru-
pitis, kad kuodaugiausiai
skundų ir daneszių savo vir-
szinkui priduoti; užtai jie ir
gretinasi prie tokių, kurie
jiems tame dalyke naudingi
yra. Regisi vsitui K., jei jisai
nori ilgai vaitauti, priderėtų
labiaus valseziui gerčius, nes
valsezius aprenka, o „blago-
nodežnumą“ (isztikimumą)
pas valdžią galima lengvai įgyti
patėpus biskį pinigais pavieto
urėdnikus. O ir be vaitavimo
K. galėtų gyventi, nes yra
veik turtingiausias ukinikas
Liudvinavo valseziaus. Noras
tuszezios garbės arba paprastai
sakant geidavimas unaro tą
viską daro.

— Svarbesni atsitikimai gy-
venimo Lietuvoje paprastai
yra laistomi degtinę. Vestu-
vės (veselijose), szermenys,
krikstynos ir t. t., visur vis
neapsieina negėrę degtinės.
Nebutų tai dyvai, jei gertų
prisilaikydami microos, bet pa-
prastai szituose atsitikimuose
degtinę pila į gerkles be mie-
ros, be galo. Neperseniai vienas
isz gyventojų Tarpuczių,
Senapilės priemiesczio — Jo-
siukas — kele pas savę krik-
stynas. Krikstų-tevai arba
taip vadinami kumai, tiek pri-
stirausk degtinės, kad nuneszė
į bažnyčią krikstytį mergai-
tę užraszė ir apkrikstijo vy-
riszku vardu. Naujai užgimu-
sios tėvai apžiūreję daug ba-
ladones turėjo, iki savo duk-
ters vyriszką vardą į moteriszką
perkeisti galėjo. Apmai-
nymą vardo padarė tik tada,
kaip paszaukti pas kunigą
mėgstantieje degtinę kumai
gerą pabaudimą už tai apturė-
jo.

— Maskoliszkas lizdas Se-
napilėje vis daugina. Ir vie-
tą iszkelto kataliko plentų vir-
szinko autobusas kokais gudas
su visa szeimyna net isz Si-
berijos. f. Kolyta.

Reikalingas valga-
mistra.

Valgamistra mokantys vesti cho-
rą ant 4 balsų, geras, doras, tegul
atsisaukia ant adresu:
Rev. J. Žilinskas,
Mt-Carmel, Pa.
Box 103

DR. P. F. BURKE
geriausiai gydo visokias ligas
Gyvena
30 E. Lloyd str.
Shenandoah Pa.

Dainos nuo gaidžių, nuo visztų irgi žasyčių,
Kalbos nuo vilkų, nuo meszkų irgi nuo jaučių
Del baisybės tos tuojaus į nieką pavirto 250
Irgi svecziai visi, tyloms kasydami galvas,
Kas tam strokui reik nei szejp nei taip n'iszinamo,
Ik Enskys, isz papykio beržinį pagriebęs,
Slunkiaus irgi Pelėdos szonus skalbti pradėjo
Ir po tam, plaukų nusitvėręs, iszmetė laukian. 255
Ale nedvykytės kalbas girdėdami tokias.
Juk ir ponai, poniszkai daug syk prisiriję,
Buriszkus sztukias, kaip mes, pramanydami juokias.
Barų rods daugums tarp mūsų ne mandagiai elgias.
Ypacizai ant ezesnių linksnių tuls randasi durnas 260
Kurs daug zaunydamas krikstynoms gedą padaro.
Ale nedingokin, kad kožnas pons įsirėms
Vis zventus ir viežlybus tikt isztaria daigtus.
Ak, szlapjurgis ir tarp jų, per daug prisikoszęs,
Buriszkas sztukas iszplopt taip jau nesigėdi. 265
„Ak“, tarė Priekzus, „asz, tiek metų szuleu bebudams,
Dvariszkus budus ir ponų visą rabatą
Pluk įsitėmijau, girdėdams irgi žiūrėdams.
Andai tropyjos, kad asz su gromata pono
Pas vyriausį dumezių raits nukeliatį turejau, 270
Pas kurį puikių szlapjurgių daug susibastė.
Asz, kaip tarnui reik, savo prastą muczę nuvožęs
Ir puikiai pasikloniojęs, tuo gromatą rodžiau
Irgi, padavęs ją, tyezioms ir atdarą kukų
Inlindau pažiūrėt, kokius ten szutina kšnius. 275
Nėsa papratęs jau tarp ponų skianturę rodyt,
Nei koks draugas jų, nebijaus nei sziožio nei tokio.
Czia tiys kukoriai duži man tuo pasirodė.
Viens neszvankėlis mėsinėjo vanagą juodą,
O kitsai, su nagais draskydams isztį užikį, 280
Kirmėlių gyvų lizdas isz vėdaro krapzštė.
Ale treziasis, da bjauriu ryku nusitvėręs,
Rupuižes baisias į blūdą tarszkino platų;

Nes tas rupuižes mūsų ponai garbino skaudžiai.
Taipgi bežiūrint man jau dusziai pikta pastojo 285
Ir asz, pro duris iszszokęs, vėmti pradėjau.
Taip nesvietiszkai nusivėngs vėl pasirodžiau,
Bet tyezioms nesakiau delko man taip pasidarę;
Žinot juk, kaip ponpalaičiai tau juokiasi burui.
Todėl tykojau tyloms, už durų nulindęs, 290
Kad pamatyzčiau ben, kaip ponai mūs czestavojas.
Kukoriai valgius naujus jau buvo sutaisę
Taip, kad visas dvars del jų smirdėti pradėjo.
Sztai, tuo poniszki tarnai vis susibėgo
Ir jau vislab, kas ant stalo reik, sumezioję, 295
Virtus ir keptus valgius tuojaus sugabeno.
Asz, rankas savo buriszkas, kaip reik, susiėmęs,
Poniszkų bei nobažnių vis poterių laukiu.
Sztai, žiūriu, kiekviens tarp jų jau rengiasi sėstis
Ir, visai daugaus užmirszyjęs, įnasi szaukszta 300
Irgi bezaunydamas valgius į gomurį kieszą.
Asz, dar tokias bjaurības kol gyvs neregėjęs,
Taip nusidvyvėjau, kad jau kone rekti pradėjau;
Tikt susimislįjęs, kad man ezia nedera rėkaut,
Vis panaži szniūžėdams ir kytriai pasisłėpdams, 305
Taip iszkoliojau, kad szonyks kaukti suniko.
Jus iszpultelii pilvoti, jurgi bedieviai,
Ar jau gėda jums szventai rankas susiimti
Ir augztyn pažiūrėt, kad riebius imate kšnius? 310
Mes suskreto burai, mes vyžuoti nabagai,
Szen ir ten vis stumdyti bei daug prisivargę,
Tankiai vos plutas sausas į vėdarą kieszam
Ir tikt su blogu skinkiu gaiviname szirdis, 315
O tikt ir už tai kas dien dekavojame Dievui;
O jus, neprieteliai, valgius vis rydami riebius
Ir vis rinezvynius į pilvą koszdami storią,
Dievo bei dangaus visai paminti paliovet. 320
Ar nesibijotės užspringti, kad kabiar ēdat,
Ar kad jusų namus Perkūns į plentą supleszkis?

Taip trumpai paduomęs sav ir atraszą gavęs, 320
Tuo kone dvilinks ir nesvietiszkai nusigandęs,
Pro duris iszszokau irgi namo parvojau.“
„Ak“, tarė Selmas, „rods nesvankios mūsų gadynės
Ant visų szelmystų jau visai pasileido.
Pons ir tarnas jo peklon tikt bėga, tikt bėga. 325
Ans, įsirėms vis ir poniszkai pasiputęs,
Vardo dieviszko jau gedėjas paminitę;
O szisai, kad jam įtikty, niekina Dievą.
Pons apjekelis, vėlhop szuoliais besisukdamas,
Ir tarnas sav iszrinktus apjektį mokina. 330
Dievs ir žodis Jo, bažnyčių mūsų grožybės,
Giesmės nobažnos taip jau kaip poteriai mūsų
Neprieteliams tokiems nei smarvė mėzimo smirdi.
Lumpier irgi kamedijos apjekio poną, 335
O tarnai jo be drausmės kelszdamai juokias.
Ak, kur dingio viežlybums jau mūsų gadynių?“
Taip besipasakojant ir svotbą visą bebaigiant,
Sztai, tuojaus vyžuotės afbėgęs Bleberio tarnas
„Ak“ tarė „linksniūkštis, jau vėl ezesnis pasidarė,
Tikt girdėkit kaip Bendiksas žąsina pjauja 340
Ir kaip Paikzėntis pasirėgęs aviną smaigia;
Vauszkus savo namams vienragį bulių stekena,
O Mikols darze taip smarkiai svilina kulių,
Kad per mylę dumai, nei debesiai pasikėlę,
Saulė su žvaigždėms ir szaltį mėnesį tamisin. 345
Taigi dabar deszrų visokių bus prisivalgyti,
Nes laszinių bei kumpių jau rukių pakabūtų
Žiemai pas burus daugybė didelė kabo;
O dar vis daugiaus mėsos į kamina kemsza. 350
Taigi dabar ezesnis lietuviszkai pasidarė
Ir, vargus visus užmirszyjęs, vėl atsigausim.
Ale nemislykit, tokių girdėdami kalbą,
Kad ant apjuoko ji mums yra pramanyta.
Juk per mier mes biedžiai ant laukų prisivargom
Ir greitį, kaip burams reik, į baudžiavą bėgom 355

Mežlą vežt, užkrėst, užart, grudelius barstyti,
Szieną kirzt, sugrėbt ir po kraiku pakavoti
Ir visas gėrybes į skunias suvalyti.
Ak, kas tai darbai, kuriuos alikti triusinejom!
Lytus mums dang syk, taip dirbant, nugarą prausė 360
Ir tuls tvankas įzarstys dang kepino kiauszę.
Mes besidovydami dang syk kruopas nedarytas
Ir plutas menkas blogai kramtydami valgom.
Tankiai mes įvanke prastą maisydami skinkį
Ir vandens malkus isz klano sendami gerēm. 365
Prakaito taip daug nuo vėdo mums nulaszėjo,
Kad per nosi teszkancios vis ritosi svovės.
Ak, mes biedžiai, ak, visur didei prisivargom!
Nugi dabar, nasztas vargų visas nusikratę,
Jau pasilinksminkim ben syk ezesnių susikviatę. 370
Tam juk Dievs dosnus gėrybes mums dovanojo.
Kad, nusimunciję bei, kaip mums reik, triusinėję,
Vėl atsigautumbim gardžiai kramtydami kšnius.
Darbo reik, nes taip kožnam Dievs paliepę valgyti:
Valgio reik, kad dirbanczius syla nepamestų. 375
Taigi necezdėykim muszt, pjaut ir skerst savo valgi.
Vaitė, numuszk drąsa jautuką sav nuponėjęs,
Pjauk avinų kelias, necezdėyk aviną luiną;
Kiszsk žąsis, pyles, visztas į didelį puodą;
Skersk daglus parszau, pasiskersk nutukusią kiaulę; 380
Valgyk sveiks deszras isz kruopų sav pasidargę,
Imk raumens stukius, sukapojęs kimszk smageninę,
O, kad dar negana, nusitvėręs didelę žarną,
Kimszk drąsa plauzezius, n'atbok, kad plyszdama driksters
Ir kepenų n'uzmirszk, kad storą pridrebi deszrą. 385
Nes toki daigtai tav gal didei susigadyt.
Juk žinai, koks kuds dang syk pavasario ezėsas.
Ar negerai, kad dar per mėžlus spirgini spigrus
Ir kad, per rugius į mielą baudžiavą bėgdams
Argi namiej ką veikdamas, sav iszszisztutini kumpį?“
— [Toliaus bus.] —

Pasikalbėjimas su p. Pelėda.

(Prisijauk)

Sveiks p. Pelėda! Tavo iki šiol nepažiną Amerikos lietuvių, bet aš tuos tavo pelėdini išmėcia - dabar visi tavo pažįs, nes nr. 4 „Vienybė“ vėsiar pries visus lietuvių atlikai išpažinti ir visą savo karaktoriaus slyksztumą išrodei. Tavo „Atsiliepiamas kun. A. Burbai“ parodo, jog tu būvai užsiėmęs slyksztėsiu, nuo visų paniekų amatu: būvai - vienu žodžiu sakant - kuntrabantiu, nes pats prisipažinti - gabenai per rubelį „Jamaica Rum“, o gal dar ir kitokiųose paveikluose deginti. Gi riosi, jog tu platinai tarp lietuvių ypaz kunigų „Varpa“, „Ukinįka“ ir šelp visokias knigas, bet isz tavo paties žodžių pasirodo, kad ne taip tav rupejoti gerovė lietuvių, kaip geras pelnas ir pripylimas gerklės, nes tav (tavo žodžiai) labiau neng tėvynainiai patiko Jamaikiniai, nuo kurių už pleckutę pirtą už 45 kap. imdavai po 2 ir po 3 rub. ir kę gerai atsimgerdavai ir per naktis su savo kostimeriais žaliąjį stalėlį daužydavai - suprantama visad gerai užsitraukęs. Tiek to, kaip tu praleidinėdavai dienas ir naktis prekiaujant, ar degting per rubelį nesant, bet dabar nesidrovi judosizskai isz juokiti tuos, kurie kieszo į tavo kieszinį pinigų ir su atdarą szirdžia vieszino tavę savo namuose. Jeigu tu esi žmogumi taip augsztos doros, kokio pats save statai, tai kodėl lankeisi pas jamaikinius, kodėl per kiaušas naktis baladojeisi? O jęgu jau taip darei, tai kodėl dabar iszjuoki savo geradėjį ir linksmy laikų draugus, pats budamas szintą sykį niekiesniu. Dabar suprask p. Pelėda už kę pakszėsiar tavo giminaitės neapkenčia; eilės Viztaliaus jos suris n'iszeisina. Tos eilės iszrodydamos priežastis paucikimo szviesuno (mokslo philosofio) nuo tamsuų, po draug iszreiskia kitą teisybę, kuri tav labiau pritrinka nęgo pirmoji, t. y. jog kožas piktadėjas, skriaudikas artymo, neapkeistas nuo kitų, moka iszrasti tokias pakszėsiar, kurios jį teisina, o prieszus ję pakaltina. P. Pelėda! neužtat tu ne patinki iszmintingėsiems lietuviams, kad tu permatai tamsybes (esi didėliu mokslėziu - toli da tav ik szviesuni) tikt už tat, kad tu pats būdamas neapszėsiar užsiėmėi kitių mokslių (apszvesti). Isz tuszezio nei Salomonas nepripils - garsina priežodis, bet ir ne Salomonas su tuszeziu puodu gali kitiems galvas ir nugaras gerai apkuoti. Taip ir Pelėda, turėdamas tuszezią galvą, pats nieko nemokantis, negali nieko mokslėzko kitiems suteikti ir niekuomi kitu priesz visuomenę pasigirti, kaip tikt savo peledėzku būdu. Tu tiek tik permatai tamsybe, kad budamas bedieviu ir neapkeistas Dievo ir visko, kas nuo Dievo pacina: laznyzios, jos mokslo ir kunigijos, patėnių silpną pusę lietuviszkos visuomenės - stoka apszvietos, ant tikejimiszky pamatų paremtos, tą pusę ir apgulei - su visu namu savo nepajęriamų jausmų. Pažinojėi tu nuo senesnių ateizmų, jog parama katalikiszko tikejimo yra jos dvasizskija, kuri kada turi paguodę ir paklausymą tarp žmonių, jokia galybė tikejimo neisztrems.

„Mainosi laikai ir viskas podang su jais“, sako priežodis, taip ir su tavim p. Pelėda stojosi: Kolei nuo kunigų lupai pinigų ir su jais lėbavai, tolei kunigai buvo tav geri, bet kada tas viskas nutruko, ir dabar ozia Amerikoje kunigai nuo tavyg degtinės neperka ir su tavim ne draugauja, tu pastojėi ję neprieteliu ir tikrai peledėziskai degdamas jausmais kerszo, pradėjęi su jais begėdizską karę.

Az pažinojau keletą vyrų lietuvių, užsiėmusių prekiauti užrubėziniais laikraszeziais ir kunigomis; tie gabendavo vien druką, n'iszeisina mums per sziaurinę randų užtaustą - daugiau nieko, nei degtinės, nei kitokių daigtų; užtat nesuterzė ję savo szinės rubėzine vasyzta; yra vyrai teisingas ir nieks neturi tiesos pavadtį juos kuntrabantiukais, - nes suprask p. Pelėda, jog mes neužtraukėme ant savęs kaltės perzengdami neteisingas ir skrandžiančias mus tiesas, bet kada mes lauzome tiesas, iszduotas dėl gero visuomenės ir vieszpatystės, tada mes liekamės kaltininkais priesz vieszpatystę ir visuomenę.

Nenųginsi dabar p. Pelėda, kad

azs teisingai daviau tav netikusį epitetą „kuntrabantiukas“ ir tu neturi suvis tiesos rekti, kad tavę szitas bei anas persekioja. Jeigugi užsiurtsi skaitydamas szį straipsnėlį ir pageisi kę kalitį už jį, tai pyk ant savęs ir kaltįk pats savę už tai: pirmiaus, kad būvai užsiėmęs netikusiu darbu, o antriaus, kad per savo neiszmintingumą pats savę iszdavei.

Pradėję sykį, pasikalbėsiems ilgiaus, ypacz iszklausk mano pasakos apie Pelėdą. Pelėda priguli prie giminės paukszezių kraujagerių, ji ne tik baldosi, szvilpia ir klykia naktimis, gsdidam švėta, bet dar ir krivida davo savo giminėms, sūpnesiems už savę plunksnuociams, ji nesidrovi iszkraustyti svetimus vaikus, ji suziuoops žvirblį palėpį ar kitą kur Eitur pauksztį, tuojaus gyvastį jam trumpina ir į savo nepasotitą pilvą jo mėsą kemsza. Garsus mūsų poetas Krist. Duonelaitis, didelis žinunas buvo ir gyvenimo ne tikt žmonių, bet ir paukszezių savo poemio „Metų laikai“ pelėdą priskyre prie nevidonų plunksnuocių svieto. Pridursiu da - pelėda yra didžiausia kerszinikė; tą mano iszstataria remiu ant sekanczio atsitikimo: Vienas, gerai mą pažįstamas, ukinikas laikė savo namuose prijunkitą pelėdą; apsiporto ji ir susipažino su visa namine szeimyna, taip su žmonėmis, kaip ir su keturkojais; niekad jmai nieko blogo nedarė, visi pasidžiaugdavo jaja. Vieną dieną - buvo tai vidurvasarij per rugpjūtę - kada gospadinė pjaustėdama skilandį, numetė pelėdai riešų szmotelį, tuom tarpu szuo ir katė didžiausi jos prieteliai ir kasdieniniai draugai pirmiaus priskozę pasidalino jos dalianką; pelėda tikt susiraukė ir atsitolius pasislėpė taip, kad jos tą dieną nieks nematė. Vakare-gi, kada parėjus isz lanko szeimyna susėdo vakarieniauti ant kiemo, o szuo su kate tykinojė apie stalą, suplumpesjo ore ir pelėda kaip perkunas puolė pirma ant szuonės, o paskui ant katės; atsiliko tas akmerkij. Szuo sucypė, o katė nianktė, abu neavais balais. Prizokus prie ję szeimyniukų pasirodė, kad szuoniui katė iszluptos abi akys.

Taip tai pelėda moka atmokėti geriansiems savo draugams už szmotelį mėsos.

Tu pasirengi visus iszneikti kunigus, kurie ant kojų tavę pastatė; ir dėlto kožną žinutę, niekmančią kunigų isz visokių be jokio skyriaus szaltinių grieblamas, be mažiausio kritizsko apsvastymsu szdžiausmu nusiszypsodamas, isz į savo „Peržvalga“. Tavę spręsi na visoki bergžali ir nebergžali kunigo įėjimai (dochodai). Bet jeigu nori kritikuoti kunigus, tiesas laznyzios, nesakau jau nieko apie tėvyniszkos dalykus, tai daryk tą iszmintingai ant pamato tiesos remdamasi, bet ydant tą isztergtum, ne užtenka kuntrabantiukų akademija.

Pirmiaus pasimokik, apsiapaik nors su katekizmu, kurių nevieną szintą su geru pelnu par-davei.

Lietuviszkas teatras.

Mt. Carmelo jaunumėnė atgrajis į Kovos (March) komediją „Amerika pirtij“. Nereikia, rodos, daug nė szne-kėti, kad teatras yra viena isz geriausių ir naudingiausių zobovų, kokios tik yra. Ten netik smagiai praleidi laiką, bet apturi draugę ir pamokinimą. Ne vienas Lietuvoj gal svajoja pamatyti ant scenos lietuviszka komediją ar dramą ir nesigailėtų nė triuso, nė skatiko, kad tik pamatytų. Tikimės kad ir aplinkiniai Mt. Carmelo lietuvių nepatingės susirinkti į parapijė salę, kur bus laikytas perstatymas.

Tikietas kasztuoja 15. 25 ir 50 centų. Pradžia perstatymo bus ant pusės asztuntos valandos.

BALJUS!

bus laikytas 27 Vasario ant Gesens salės, ant kampo Woodland ir Central str. Clevelande. Uzprasdom visus lietuvius ir lietuaites kaip vietinius, taip ir isz aplinkies, ant pasilinksmimino.

Su guodone, vardan komite to.

Protok. sekretorius K. Kacergis.

Artinasi gavenia.

Metavonės, pasitaismo laikas!

Idant pataisyti klaidas padarytas, geresnį kelią, tiesesnį taką kad praskinti, geras roddavys yra pageidautinas, reikalingas.

Geriausias rodas, kaip iszdai-liti savo pabudį ir paprocius, at-rasi rasztuose, knigose dvasiszko-se ir svietiszko - geros.

Taigi kiekvienas, kę iki sziol mojome ranka ant knygų, da-bar prie ję atsigrįzkim. Imkim jas skaityti, pirkime jas.

Kad palengviti igaviną knygų sziamė laike, GARSO spau-stuvė atsisako nuo pelno. Visas Dvasiszkos italpos knigas gausi už pusę prekės.

Iszrink kokias nori knigas isz mūsų knygyno pagal katalogą GARSE.

PASKUI

Suskaityk, kiek visos tavo iszrinktos knigos kasztuoja; prisiųsk mums pusę tos sumos, o veik gausi knigas.

Bet pamykie, jog tik per pusantro menesio bus tolia czie-nia.

Taigi skubinkies. Naudokies isz progos.

Mūsų spautuvėje randasi szios knigos:

Maldų knigos:

AUKSO ALTORIUS arba

Szaltinis dangiszky skarbu

a) Skuriniuose apdaruose

\$1,50

b) Szagrino

c) Kriztolo

d) Su kaulėliais

3,00

2) BALAS BALANDELES

a) Skuriniuose apdaruose

90c

b) Szagrino

c) Kriztolo

d) Su kaulėliais

2,75

3) MAZAS AUKSO ALTO-

RIUS

75c

4) KANTICZKOS

70c

Knigos dvasiszkos italpos:

Gyvenimai Szventuju Dievo

1, 2, ir 3 dalis kiekviena po

70c

Gyvenimas Vieszpaties

80c

Gyvenimai Szventuju Die-

vo ir III zokonas drauge

20c

Garsas apie baibsybes dienos

25c

Gydyklos nuo baimės smer-

ties

30c

Istorija szv. su abrozsliais

25c

Mėnuo Marijos

30c

Filotea arba kelis į mal-

dinga gyvenima

30c

Novenos

30c

Prisigatavojimas ant smer-

ezio

50c

Istorija seno Istatymo

25c

Kanczia Vieszpaties

30c

Pokylis szventuju arba tauki komu-

nija

15

Stebuklai Dievo Sz Sakra-

mente

30c

Mokslas Rymo katalikų

35c

Szkalas

25c

Szlovimas Sz. Panos Marijos

20c

Razanczius amžinas

10c

Žyvatel szventuju

20c

Kalba dvieliu žmogų

10c

Vadovas in dangų

50c

Vadovas aplankėziatminidama kan-

zios iszganitojus mūsų

15c

Giitybe, daisibe ir rustibe to grieko

15c

Kas yra griekas, kalba 2 mergaitėm

5c

Didžioli nedėlia

5c

Grieszulinikas priesztas metavonės

15c

Persepijimas apie szv. tikėbra

15c

Trumpi pamokiniai ir roddis isz knygų

15c

kur. Antanaviezins

5c

Kasdienines maldos

5c

Szauksmas Balandėlio

25c

Knigos svietiszkos italpos

Lietuviai amžin glumimose

10c

Maskolijos politika

20c

Valkų kineglė

15c

Veseliija pagirenu

20c

Terp skausmu

garbe poe

ma

35c

LIETUVOS VISTORIA

50c

LIETUVOS GASPADI-

NE

35c

Amerika pirtiję

10c

Apie Kruzis

15c

Tamosius besotis

5c

Langvas budas paeziar

per

save pranokiti rasztų

70c

Kę daryt idant sveiki butume

Trumpa senovės Lietuvių

istorija

10c

Birutės dainos

10c

Petro Armino rasztai

10c

Ponas ir muzikai, drama

15c

Kas taisybe tai ne melas

A sz B

15c

Pajudinkim vyrai žeme

15c

apsysaka

15c

Ant Nakvynės

5c

Pasakojimas apie viena vaite

ir jo ra-

sztinika

5c

Kaukazo balaisvis

5c

Kur melie ten ir Dievas

5c

Kas kaltas

5c

Senis Makrickas

5c

Vakaras Tilviko pirtuteleje

5c

Gyvenimas Stepo Raudnosio (ketvirta

dalis „Szauksmizsko senelio“)

15c

Apie Dangų, Szv. Menasj, Zvaigzdes.

15c

Planetas ir Kometas

5c

Pirminis degtinis varytojas, komedi-

ja

10c

Naujas elementorius (1895 m.) apdaritas

su pukiakais paveiksiais

15c

Žodynas kun Mieziemo keturo

se kalbos, lietuviszka, latvisz-

ka, lenkiszka ir ruska

\$2,00

Kraudis verkimai

10c

Apie maldą kaip raktą į dangų

15c

Pamokslai ant didžiųjų me-

tinu szvenczių ir didžiosios

nedelios

75c

Pavergėle (P. Poverintos Apsakokė

ir kaip gyvena Kynai)

10c

Vapplierio A. kun. Istorija

baznyczios kataliku

1,00

Kristijono Donalacizio Pavasa-

rio linksmybes

5c

Andersono pasakos, su abrozė

lais

30c

Mūsų Pasakos, 10 pasaku

10c

Kankinimas kataliku Lietuvoje abėnai

o ypatingai Kražiuose 18

